

Sygn. akt III Cz 275/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędziowie SO Barbara Braziewicz

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2016 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa E. S. (1) (S.)

przeciwko E. S. (2) (S.)

o alimenty

na skutek zażalenia pozwanego

na punkt 1 postanowienie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu – Zdroju

z dnia 27 lipca 2015 r., sygn. akt III RC 253/15

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie 1 o tyle, że ustalić, iż orzeczone w nim kwoty świadczeń są płatne do rąk powódki E. S. (1), a od 1 stycznia 2016 roku – w przypadku opóźnienia w płatności – należą się odsetki ustawowe za opóźnienie,
2. oddalić zażalenie w pozostałej części.

SSR (del.) Roman Troll SSO Gabriela Sobczyk SSO Barbara Braziewicz

Sygn. akt III Cz 275/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 27 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy w Jastrzębiu - Zdroju zabezpieczył powództwo w ten sposób, że obciążył pozwanego obowiązkiem łożenia tytułem alimentów po 600 zł miesięcznie na rzecz powódki, płatnych z góry do 15-go każdego miesiąca do rąk jej matki H. S. z ustawowymi odsetkami w przypadku zwłoki w płatności którejkolwiek z rat na czas trwania postępowania (pkt 1), a w pozostałym zakresie wniosek o zabezpieczenie oddalił (pkt 2).

W uzasadnieniu wskazał, że złożony został pozew o alimenty wraz z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa poprzez zobowiązanie pozwanego do regulowania alimentów po 1500 zł miesięcznie na czas trwania postępowania, zaś małoletnia urodziła się (...), pochodzi ze związku małżeńskiego, a pozwany wyprowadził się (...) roku, natomiast od (...) roku nie łoży na jej utrzymanie, a pracuje i zarabia około 6000 miesięcznie. Z wniosku wynika, że koszty utrzymania małoletniej przekraczają 1300 zł miesięcznie, a jej matka zarabia 1286 zł miesięcznie, przy czym zamieszkują wraz z babcią, której świadczenia wynoszą 1600 zł miesięcznie. Orzeczenie to zostało oparte na podstawie art. 730 § 1 k.p.c. w związku z art. 753 § 1 k.p.c. biorąc pod uwagę także regulacje art. 133 § 1 k.r.o. w związku z art. 135 § 1 i 2 k.r.o. Sąd Rejonowy doszedł do wniosku, że kwota zabezpieczenia w wysokości 600 zł miesięcznie pozwoli

zabezpieczyć usprawiedliwione potrzeby powódki, a pozostałe potrzeby jej matka powinna zabezpieczyć samodzielnie, bo jest również zobowiązana do jej alimentowania, przy czym swój obowiązek alimentacyjny realizuje poprzez osobiste starania o jej utrzymanie, wychowanie oraz zapewnienie mieszkania. Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, że powódka nie udowodniła wysokości kosztów swojego utrzymania, a do pozwu nie dołączono rachunków oraz zaświadczeń, z których wynikałoby, iż konieczne jest zabezpieczenie powództwa w wysokości 1500 zł miesięcznie.

Zażalenie na to postanowienie złożył pozwany wnosząc o obniżenia nałożonego na niego obowiązku z kwoty 600 zł do kwoty 80 zł miesięcznie, albowiem od (...) roku przebywa w (...) odbywając karę pozbawienia wolności, a wcześniej żył na córkę, bo pracował. Natomiast teraz nie osiąga dochodów i nie ma żadnego majątku, a w pozwie jego małżonka podała wiele nierzetelnych informacji związanych z jej sytuacją majątkową. Wskazał także, że poprzednio zarabiał 4000 – 4500 zł miesięcznie. Jednocześnie z zażalenia wynika, że nie kwestionuje kosztów utrzymania powódki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W postępowaniu o zabezpieczenie nie wymaga się udowodnienia okoliczności faktycznych, ale wystarczające jest ich uprawdopodobnienie. Uprawdopodobnienie roszczenia oznacza, że powód przedstawi i należyście uzasadni twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Roszczenie jest więc uprawdopodobnione, jeżeli jest szansa na jego istnienie, gdyż istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że sąd dokonuje jedynie pobieżnej analizy dostarczonego przez powoda materiału dowodowego niekoniecznie odpowiadającego wymogom stawianym dowodom przeprowadzanym w toku procesu (por. art. 243 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Uprawdopodobnienia nie można bowiem utożsamiać z udowodnieniem roszczenia, stanowi ono bowiem niejako surogat dowodu nie dający pewności, lecz jedynie wiarygodność określonego faktu (por. K. Flaga – Gieruszyńska: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, pod red. A. Zielińskiego, Warszawa 2008, s. 424).

Zastosowana przez Sąd Rejonowy regulacja prawna jest prawidłowa.

Z zażalenia wynika, że podstawową okolicznością powodującą, zdaniem pozwanego, niemożność regulowania przez niego alimentów w zasądzonej kwocie jest to, że odbywa on karę pozbawienia wolności i nie jest zatrudniony. Skarżący nie kwestionuje też kosztów utrzymania powódki wskazanych w pozwie i przytoczonych w uzasadnieniu postanowienia, a jedynie wskazuje, że sytuacja majątkowa jego żony nie jest taka jaką przedstawiła, ale w tym zakresie nie podnosił żadnych szczegółowych zarzutów. Nie kwestionował zaś sytuacji majątkowej powódki.

Te okoliczności sprawy, nawet przy uznaniu, że wynagrodzenie pozwanego przed rozpoczęciem kary pozbawienia wolności było o około 2000 zł niższe od sugerowanego przez stronę powodową (4000 zł zamiast 6000 zł) w żaden sposób nie powodują, że zabezpieczenie alimentów w wysokości po 600 zł miesięcznie może być uznane za nieprawidłowe. Trzeba też bowiem brać pod uwagę to, że pozwany nie kwestionował kosztów utrzymania powódki znacznie przekraczających tą kwotę, a co za tym idzie 600 zł miesięcznie z pewnością nie zabezpiecza całych kosztów jej utrzymania - powódka na samą żywność przeznacza 400 zł, a jest nastolatką, uczęszczającą do szkoły, musi więc ubrać się odpowiednio do pory roku, a część środków przeznaczyć również na przybory szkolne, książki i kosmetyki. Pozwany tych okoliczności nawet nie kwestionuje. Dlatego też kwota zasądzonych alimentów w trybie zabezpieczenia jest prawidłowa i nie mogła ulec zmianie na skutek zażalenia pozwanego.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 136 k.r.o. jeżeli w ciągu ostatnich trzech lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych osoba, która była już do tych świadczeń zobowiązana bez żadnego powodu zrzekła się prawa majątkowego lub w inny sposób dopuściła do jego utraty albo jeżeli zrzekła się zatrudnienia lub zmieniła na mniej zyskowne nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych. Sąd Najwyższy w uchwale z 23 sierpnia 1995 r. (sygn. akt III CZP 94/95, Biul. SN 1995, nr 8, s. 11, LEX nr 9225) wyraźnie stwierdził, że możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji, który odbywa karę pozbawienia wolności i nie jest zatrudniony, ustala się według zasad określonych w art. 135 k.r.o., ale z uwagi na okoliczności sprawy, sąd może nie uwzględnić zmiany niekorzystnej dla możliwości zarobkowych zobowiązanego, jaką spowodowało umieszczenie go w zakładzie karnym (art. 136 k.r.o.).

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdy pozwanego jako rodzica obciążał obowiązek alimentacyjny względem córki przed rozpoczęciem odbywania kary pozbawienia wolności, natomiast pozwany w żadnym zakresie nie wskazuje (nawet nie uprawdopodobnia) z jakich powodów został pozbawiony wolności. Z jego zażalenia wynika zaś, że toczyły się przeciwko niemu dwie sprawy karne. Pozwany nie podaje czy został skazany za przestępstwa umyślne czy też nieumyślne i skierowane przeciwko jakiemu dobru. To samo w sobie, w chwili obecnej, także uniemożliwia uwzględnienie zażalenia co do kwoty zabezpieczenia.

Należy jednak zauważyć, że powódka od 10 listopada 2015 roku jest osobą dorosłą – skończyła 18 lat, a co za tym idzie alimenty od tego dnia powinny być regulowane do jej rąk, a nie do rąk jej matki; brak też jakichkolwiek informacji, aby pozwany poza złożeniem zażalenia uregulował jakąkolwiek część alimentów. Ponadto od 1 stycznia 2016 roku uległy zmianie regulacje dotyczące odsetek ustawowych od świadczeń pieniężnych [por. art. 359 k.c. i art. 481 k.c., art. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1830)], dlatego należało w tym zakresie sprecyzować postanowienie Sądu Rejonowego (por. art. 56 i 57 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw). Tylko więc w tym zakresie zażalenie okazało się zasadne, pomimo tego, że okoliczności te nie były w nim wyeksponowane. Musiało to jednak doprowadzić do niewielkiej zmiany zaskarżonego postanowienia w tej części.

W pozostałej części zażalenie jest bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c.

i art. 13 § 2 k.p.c, należało orzec jak w punkcie 1 postanowienia, a w oparciu o art. 385 k.p.c.

w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., zażalenie jako bezzasadne w pozostałej części należało oddalić. Natomiast rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego zapadnie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c.

SSR (del.) Roman Troll SSO Gabriela Sobczyk SSO Barbara Braziewicz